

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

**FORMUŁA OD 2014
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ŁACIŃSKI I KULTURA ANTYCZNA
POZIOM ROZSZERZONY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MKL-R1**

MAJ 2015

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–30)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski i komentowanie tekstu oryginalnego. I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 2.1. dokonuje samodzielnego przekładu na język polski łacińskiego tekstu, korzystając ze słownika łacińsko-polskiego, oddaje w przekładzie ogólny charakter i funkcję tłumaczonego tekstu; znajduje właściwe polskie odpowiedniki leksykalne dla łacińskich wyrazów i struktur; stosuje poprawne techniki przekładu; redaguje przekład spójny i poprawny stylistycznie; 2.3. wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu kultury antycznej do sporządzenia przekładu [...]. 1.1. rozpoznaje formy morfologiczne [...] oraz ich funkcje semantyczne i zastosowanie składniowe; 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe [...]; 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] sztuki [...].

Rozwiązanie

Przykładowe tłumaczenie

Apelles miał poza tym stały zwyczaj niewypełniania nigdy dnia zajęciami do tego stopnia, by nie móc przeciwzyć swojej sztuki poprzez namalowanie [choćby jednej] kreski, co dzięki niemu stało się przysłowiem. On też przedstawiał ukończone dzieła w przedsionku przechodniom, a sam, ukrywając się za obrazem, wysłuchiwał opinii o wadach, które były [przez nich] zauważane, uważając tłum za wykwintniejszego sędziego od siebie. Podobno zganiony został przez szewca, ponieważ malując sandały, na jednym umieścił za mało pętelek; gdy ten sam szewc, dumny z poprawki spowodowanej swoją poprzednią uwagą następnego dnia szydził z nogi, oburzony doradził wygłaszającemu tę opinię, aby nie sądził powyżej sandała, co także weszło do przysłowia. Miał też [Apelles] poczucie humoru, dzięki któremu był często i chętnie odwiedzany w pracowni przez Aleksandra Wielkiego – albowiem, jak wspomnieliśmy, wydał on edykt zakazujący malowania go przez kogoś innego – [Aleksandrowi] rozprawiającemu obszernie i bez sensu w pracowni doradził jednak uprzejmie, by zamilkł, dodając, że śmieją się z niego chłopcy, którzy ucierają barwniki.

Schemat punktowania

Zdanie		Elementy podlegające ocenie	Punktacja	
			częstkowa	maksymalna
1	Apelli fuit alioqui perpetua consuetudo	Zdanie główne, dativus possessivus.	0-1	5
	numquam tam occupatum diem agendi	Gerundium, wyrażanie przeczenia.	0-1	
	ut non lineam ducendo exerceret artem	Zdanie podrzędne skutkowe, gerundium.	0-1-2	
	quod ab eo in proverbium venit.	Zdanie względne podmiotowe, wyrażenie przyimkowe.	0-1	
2	Idem perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus,	Zdanie główne, wyrażenie przyimkowe, participium praesentis activi.	0-1-2	15
	ipse post tabulam latens atque vitia quae notarentur auscultabat	Wyrażenie przyimkowe, participium praesentis activi, strona bierna.	0-1-2	
	vulgum diligentiorum iudicem quam se praeferens;	Stopniowanie przymiotników, wyrażenie porównania poprzez quam, participium praesentis activi.	0-1-2	
	feruntque reprehensum a sutore	Participium perfecti passivi, sprawca czynności przy stronie biernej (a z ablatiwem).	0-1	
	quod in crepidis una pauciores intus fecisset ansas	Zdanie podrzędne przyczynowe, wyrażenie przyimkowe, stopień wyższy przymiotnika.	0-1-2	
	eodem postero die superbo emendatione pristinae admonitionis cavillante circa crus	Ablativus temporis, ablativus absolutus, wyrażenie przyimkowe.	0-1-2	
	indignatum prospexisse denuntiantem	Participium perfecti passivi, participium praesentis activi, ACI.	0-1-2	
	ne supra crepidam sutor iudicaret	Zdanie dopełnieniowe, wyrażenie przyimkowe.	0-1	
	quod et ipsum in proverbium abiit.	Zdanie względne podmiotowe.	0-1	
3	Fuit enim et comitas illi	Zdanie główne, dativus possessivus.	0-1	9
	propter quam gratior Alexandro Magno frequenter in officinam ventitanti	Wyrażenie przyimkowe, zdanie względne, stopień wyższy przymiotnika.	0-1-2	
	ut diximus nam ab alio se pingi vetuerat edicto	Zdanie wtrącone, zdanie podrzędne przyczynowe, ACI.	0-1-2	
	sed in officina imperite	Wyrażenie przyimkowe,	0-1-2	

	multa disserenti silentium comiter suadebat	przysłówek, participium praesentis activi.		
	rideri eum dicens a pueris	Participium praesentis activi, ACI, strona bierna.	0-1	
	qui colores tererent.	Zdanie względne.	0-1	
4	Poprawność językowa i stylistyczna całego przekładu (punkt jest przyznawany za poprawny przekład całego tekstu).		0-1	1
Razem				30

Zadanie 2. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.4. wymienia wyrazy pochodzenia łacińskiego funkcjonujące jako terminy w różnych dziedzinach; 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] sztuki [...]; 2.2. tworzy wypowiedzi z wykorzystaniem popularnych łacińskich terminów.
--	--

Poprawna odpowiedź

Chryzelefantyna to technika rzeźbiarska polegająca na łączeniu złota i kości słoniowej.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania [...] sztuki [...] Greków i Rzymian [...] literatury greckiej [...]. 3.1. [...] selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania [...] zadań.
--	--

Poprawna odpowiedź

Scena malarstwa wazowego, należąca do stylu czerwonofigurowego, przedstawia Odyseusza i syreny.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania [...] wybranych zagadnień z życia codziennego Greków i Rzymian [...].
--	---

Poprawna odpowiedź

Nazwisko rodowe (nomen gentilicium / nomen gentile) to Plinius.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych i w przekładzie dotyczących mitów antycznych, [...] literatury greckiej [...], literatury rzymskiej [...]; 1.6. wyjaśnia związki kultury europejskiej, zwłaszcza polskiej, z kulturą antyczną – odniesienia do antyku zawarte w najwybitniejszych dziełach literatury [...].
--	--

Poprawna odpowiedź

C.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych i w przekładzie dotyczących życia politycznego [...] literatury greckiej [...], literatury rzymskiej [...].
--	--

Poprawna odpowiedź

1. Verum
2. Falsum
3. Verum
4. Falsum

Schemat punktowania

1 p. – za wszystkie prawidłowe rozstrzygnięcia.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–3)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1. rozpoznaje formy morfologiczne ([...] stronę czynną i bierną czasowników [...]; supinum [...]) [...] oraz ich funkcje semantyczne i zastosowania składniowe; 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: szyk zdania; struktura składniowa zdania w stronie czynnej i biernej [...]; konstrukcje składniowe charakterystyczne dla łaciny: [...] nominativus cum infinitivo, accusativus oraz nominativus duplex [...].
---	---

Poprawna odpowiedź

1. Verum
2. Verum
3. Falsum

Schemat punktowania

- 3 p. – za trzy prawidłowe rozstrzygnięcia.
2 p. – za dwa prawidłowe rozstrzygnięcia.
1 p. – za jedno prawidłowe rozstrzygnięcie.
0 p. – za odpowiedzi błędne lub brak odpowiedzi.

Zadanie 8. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: szyk zdania; struktura składniowa zdania w stronie czynnej [...].
---	--

Poprawna odpowiedź

- Zdanie 1. B.
Zdanie 2. D.

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedzi błędne lub brak odpowiedzi.

Zadanie 9.1. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: [...] składnia nazw miast.
---	---

Poprawna odpowiedź

- A.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 9.2. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1 rozpoznaje formy morfologiczne ([...] regularne [...] stopniowanie przymiotników [...]); 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: funkcje składniowe i semantyczne rzeczownika w poszczególnych przypadkach [...].
---	---

Poprawna odpowiedź

A.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 9.3. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1 rozpoznaje formy morfologiczne ([...] nieregularne [...] stopniowanie przymiotników [...]); 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: funkcje składniowe i semantyczne rzeczownika w poszczególnych przypadkach [...].
---	--

Poprawna odpowiedź

D.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1 rozpoznaje formy morfologiczne ([...] participia [...]).
---	--

Poprawne odpowiedziparticipium praesentis activi – **praefrens**participium perfecti passivi – **occupatum****Schemat punktowania**

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 11. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.4. wymienia wyrazy pochodzenia łacińskiego funkcjonujące jako terminy w różnych dziedzinach[...]; 3.1. [...] selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań.
--	--

Poprawna odpowiedź

B.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 12. (0–15)

III. Analiza i interpretacja tekstów kultury. II. Tworzenie wypowiedzi [...]. I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 3.3. integruje wiedzę z różnych dziedzin do wyrażania i uzasadniania swojego punktu widzenia ([...]wydarzenia z dziedziny kultury); 3.1. dostrzega antyczne źródła konkretnych zjawisk naszej cywilizacji i kultury – samodzielnie analizuje i syntetyzuje treści zawarte w tekstach klasycznych w oryginale i w przekładzie; interpretuje fakty i zdarzenia historyczne, selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań; 2.2. tworzy wypowiedzi z wykorzystaniem popularnych łacińskich terminów z różnych dziedzin, np. literatury, historii sztuki [...]; 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] sztuki [...], literatury greckiej [...], literatury rzymskiej [...]; 1.6. wyjaśnia związki kultury europejskiej [...] z kulturą antyczną – odniesienia do antyku zawarte w najwybitniejszych dziełach literatury, sztuki i architektury europejskiej [...]; 1.7. wskazuje najważniejsze osiągnięcia kultury antycznej – [...] obywatelskie tragedia grecka, nauka [...].
---	--

Schemat punktowania

Kryterium		Punktacja	
		częstkowa	maksymalna
I. Znajomość kultury antycznej	Wszechstronny i trafny opis zagadnienia (np. cechy charakterystyczne, wpływy, powiązania, zjawiska, przedstawiciele, fakty, zjawiska, daty). Bardzo dobra znajomość problemu. Brak błędów merytorycznych.	6–5	6
	Poprawny opis i dobra znajomość zagadnienia. Drobne usterki merytoryczne.	4–3	
	Pobieżna znajomość zagadnienia, nieliczne błędy merytoryczne.	2–1	
	Brak znajomości zagadnienia; brak odwołań do kultury antycznej, istotne błędy merytoryczne.	0	
II. Trafność przytaczanych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem	Pełna i trafna analiza i interpretacja zagadnienia, jasne wyrażenie własnego stanowiska.	6–5	6
	Poprawna analiza zagadnienia; nieliczne błędy w interpretacji, niewyrażenie własnego stanowiska.	4–3	
	Pobieżna analiza zagadnienia; błędy w interpretacji.	2–1	
	Niewłaściwa analiza i interpretacja zagadnienia lub ich brak.	0	
III. Terminy, wyrażenia	Poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej.	2	2
	Rzadkie, ale poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; nieliczne błędy w pisowni.	1	
	Brak terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; błędne ich zastosowanie; błędy w pisowni.	0	
IV. Język i styl	Język komunikatywny, na ogół poprawna składnia i frazeologia, zgodna z normą fleksja i ortografia.	1	1
	Język niekomunikatywny, niezgodna z normą składnia, liczne błędy ortograficzne.	0	
Razem 15 punktów			